

13.09.2022

Dnro 20600/03.04.04.04.19/2021

Asia	Valitus ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain yhteiskäsittelyn piiriin kuuluvassa lupa-asiassa
Muutoksenhakijat	Ari Kotimäki, Maarit Kotimäki, Saara Lassila, Mikko Ikonen, Anna Lindholm ja Jaakko Ikonen
Luvan hakija	Muttilaisen Kuljetus Oy

Päätös, johon haetaan muutosta

Joutsan kunnan teknisen lautakunnan päätös 29.4.2021 (22.4.2021 § 65)

Tekninen lautakunta on ympäristönsuojelulain ja maa-aineslain mukaisessa yhteiskäsittelyssä myöntänyt Muttilaisen Kuljetus Oy:lle luvan kalliokiviaineksen ottamiseen sekä kivenlouhintaan ja louhitun kiviaineksen murskaamiseen Joutsan kunnan Jousan kylässä tilalla Peräaukko RN:o 31:43. Lupapäätös on määrätty olemaan voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulopäivästä lukien.

Lautakunta ei ole myöntänyt lupaa aloittaa toimintaa ennen kuin päätös on lainvoimainen.

Kivenlouhinnassa ja murskaustoiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetusta kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010). Asetus säätelee toimintojen vähimmäisvaatimukset silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Toimintaa tulee harjoittaa edellä mainitun asetuksen, hakemuksen, hakemuksen täydennyksen ja tämän päätöksen lupamääräysten mukaisesti.

Maa-ainesluvan lupamääräykset

- Hakijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan lupamääräysten 3–5 toteutuminen.
- Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti N2000 +109,27 metriä ja otettavan aineksen määrä on enintään 55 000 m³. Alueella olevasta

pohjavesiputkesta tulee havaita pohjaveden korkeus neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Tulokset tulee esittää kunnan maa-ainesten ottoa valvovalle viranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.

3. Mikäli hakija esittää naapuritilojen omistajien kirjalliset suostumukset, suojaetäisyys voi olla hakemuksessa esitetty viisi metriä naapuritilan rajasta. Kirjalliset suostumukset tulee esittää ennen ottamistoiminnan aloittamista. Ilman naapuritilojen omistajien kirjallista suostumusta rajoihin on jätettävä vähintään 15 metrin suojavyyhyke, jolla ei saa tehdä louhintaa. Suojavyöhykkeelle voidaan asentaa muita ottamiseen liittyviä rakenteita (muun muassa aidat, varoituskyltit). Mikäli hakija ei saa naapuritilojen suostumusta ja ottamisalue muuttuu hakemuksessa esitetystä, tulee hakijan esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle uudet suunnitelmakartat ja kokonaisottomäärä ennen ottamistoiminnan aloittamista.

Toiminnan etäisyyden asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tulee olla vähintään 300 metriä.

4. Valvonnan helpottamiseksi tulee alueella olla riittävästi alinta ottotasoa osoittavia, selvästi näkyviä korkeusmerkkejä. Ottamis- ja louhinta-alueen rajat on merkittävä selvästi maastoon ennen ottamistoiminnan aloittamista.

5. Työn aikana ottamisalueen raja tulee olla merkittynä selvästi havaittavalla, varoittavalla merkinnällä maastoon (esimerkiksi lippusiima). Louhinta-alueen rajalle on asennettava kulkemisen estävä ja kestävä metalliverkkoaita sekä varoituskyltit ilmoittamaan ottoalueesta ja louhinnasta. Aidat ja muut merkinnät on pidettävä jatkuvasti kunnossa. Tulotielle on asennettava puomi.

6. Ottoalueella on oltava selkeä taulu, josta ilmenee ainakin maa-ainesluvanhaltijan / urakoitsijan yhteystiedot ja luvan voimassaoloaika.

7. Louhoksen pohja on muotoiltava siten, ettei louhosalueelle lammikoidu pintavesiä. Pintavedet tulee johtaa laskeutusaltaiden kautta siten, kuin hakemuksessa ja sen täydennyksissä on esitetty. Altaat on tyhjennettävä vähintään kerran vuodessa niihin kertyvästä lietteestä. Lietteitä ei saa sijoittaa siten, että ne valuvat altaaseen tai alueen ojiin.

8. Maa-ainesten ottaminen ja jälkihoitotoimet on mahdollisuuksien mukaan tehtävä vaiheittain ottamisen edistyessä. Pintamaat kasataan kaivualueen reunoille ja ne tulee käyttää ottamisalueen maisemointiin luvan voimassaoloajan päättymiseen mennessä. Maisemointiin saa käyttää vain pilaantumattomia maa-aineksia. Ottamistoiminnan päättyessä alueen jyrkät kalliorintaukset luiskataan. Luiskauksen tulee olla 1:2 tai loivempi.

9. Toiminnan päätyttyä pintamaita hyödynnetään alueen metsän kasvualustaksi. Alue tulee olla metsitettynä luvan päättymiseen mennessä. Mikäli alueen käyttö muuhun kuin metsätalouksikäyttöön on muulla luvalla ratkaistu luvan päättymiseen mennessä, voidaan alueen pohjataso jättää metsittämättä.

10. Maa-ainesten ottaminen ja alueen jälkihoitotoimenpiteet tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistyessä. Kun luvan voimassaoloaika on päättynyt tai luvassa myönnetty maa-ainesmäärä on otettu, on luvanhaltijan pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan alueella lopputarkastus, jossa tarkastetaan jälkihoidon ja muiden lupaan liittyvien toimenpiteiden toteutuminen.

Ympäristöluvan lupamääräykset

Toiminta-aika ja tuotanto

11. Toiminnassa on noudatettava seuraavia toiminta-aikoja:

Murskaus	ma-pe klo 7–22
Poraus	ma-pe klo 7–21
Rikotus	ma-pe klo 8–18
Räjähdykset	ma-pe klo 8–18
Kuormaaminen ja kuljetukset	ma-pe klo 6–22

Kuormaaminen ja kuljetus on lisäksi sallittu lauantaisin kello 7.00–18.00 välisenä aikana. Louhintaa ja murskaustoimintaa (poraus, rikotus, räjäytys, murskaus) ei sallita kesäaikana 1.6.–31.8. Toiminta-ajoissa (h/a) tulee noudattaa hakemuksessa ilmoitettua.

Päästöt ilmaan

12. Pölypäästöt tulee pitää kaikessa toiminnassa mahdollisimman pieninä. Luvan haltijan on huolehdittava alueella liikennöitävien teiden kunnosta ja alueen puhtaanapidosta. Pölylähteet on sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Pölyn joutumista ympäristöön on estettävä kastelemalla tai koteloimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti taikka käyttämällä muuta pölyn torjumisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Kiven porauksessa syntyvän pölyn leviämistä on estettävä sijoittamalla porausvaunuihin pölynkeräyslaitteet tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Varastointialuetta, ajoneuvojen kuormia ja laitosalueen liikennöitäviä teitä on kasteltava tarvittaessa ja pölyn leviäminen ajoneuvoista toiminta-alueen ulkopuolelle on estettävä.

13. Kuormattavan ja murskauslaitteiston kuljettimelta varastokasaan putoavan kiviaineksen pölyämistä on estettävä säätämällä putoamiskorkeus mahdollisimman pieneksi, kiinnittämällä murskauslaitteiston päähän pölyämistä estävät suojat tai käyttämällä muuta pölyn leviämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Pölynpoistojärjestelmät on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin. Mikäli pölynpoistojärjestelmä rikkoutuu, tapahtuu päästöjä olennaisesti lisäävä häiriö tai pölynpoistojärjestelmää ei voida käyttää normaalilla teholla esimerkiksi pakkasen vuoksi, tulee laitoksen päästöjä aiheuttava toiminta keskeyttää, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu.

14. Alueilla, joilla asutaan, on loma-asutusta tai oleskellaan, eivät toiminnasta kokonaisuudessaan aiheutuvat hiukkaspäästöt saa ylittää hengitettävien

hiukkasten (PM10) osalta valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta (79/2017) annettua raja-arvoa 50 µg/m³ (24 tunnin keskiarvo).

Melu ja tärinä

15. Toiminnasta liikenne mukaan lukien aiheutuva melu ei saa ylittää asuntojen piha-alueilla päivällä kello 7–22 melun keskiäänitasoa 55 dB eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 50 dB. Loma-asutukseen kuuluvilla alueilla melutaso ei saa ylittää kello 7–22 keskiäänitasoa 45 dB eikä yöllä kello 22–7 keskiäänitasoa 40 dB.

16. Varastokasojen ja meluavien toimintojen sijoittelulla on pyrittävä minimoimaan melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan. Melulähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle tasolle ja kalliorintauksen suojaan. Koneiden ja laitteiden kunnossapidosta on huolehdittava. Toiminta-alueella siirtokuljetusmatkat on suunniteltava mahdollisimman lyhyiksi. Melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.

17. Toiminnasta ei saa tärinän muodossa aiheutua haittaa tai vahinkoa ympäristön rakenteille tai ympäristössä asuville. Toiminnan aiheuttamaa tärinää on mitattava suunnitelman mukaisesti ja lisäksi biokaasuasemalla ulkopuolisen mittajaan toimesta.

Jätteet ja vaaralliset jätteet

18. Alueen jätehuolto on järjestettävä siten, että jätteistä ei aiheudu epäsiisteyttä eikä haittaa ympäristölle. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

19. Vaaralliset jätteet on varastoitava erillisessä merkityssä, lukitussa ja katetussa tiivispohjaisessa varastossa varastoitavan jätteen tilavuutta vastaavassa suoja-altaassa, josta jätteet eivät pääse valumaan viemäriin, maaperään tai vesistöön. Erilaatuiset vaaralliset jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä. Vaarallisten jätteiden päällysmarkkinöistä on käytävä ilmi jätehuollon kannalta tarpeelliset tiedot. Vaarallisia jätteitä saa alueella varastoida ainoastaan toimintajaksojen aikana.

Päästöt maaperään ja vesiin

20. Polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden varastointi ja käsittely on järjestettävä siten, etteivät ne normaalioloissa tai onnettomuustilanteissa pääse maaperään, pohjaveteen tai muuhun ympäristöön. Polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden tulee olla lukittavia, lapon ja ylitäytön estimillä varustettuja kaksoisvaippasäiliöitä tai ne on säilytettävä lukitussa ja katetussa tilassa sekä tilavuutta vastaavassa suoja-altaassa. Säiliöiden ja astioiden päällysmarkkinöistä on käytävä ilmi mitä kemikaalia säiliöt tai astiat sisältää.

21. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia, öljyä vuotavia työkoneita tai kalustoa. Alueella ei saa pestä kalustoa. Polttoaineiden käsittely tulee järjestää siten, ettei mahdollisissa vahinkotilanteissakaan polttoainetta pääse suoraan ojiin. Öljyvahinkojen varalta alueella tulee olla imeytysainetta. Mahdollisesta öljyonnettomuudesta on ilmoitettava Keski-Suomen pelastuslaitokselle ja luvan valvojalle. Öljyllä likaantunut maa ja imeytysaine sekä muut öljyiset jätteet toimitetaan vaarallisten jätteiden vastaanottoluvan saaneeseen paikkaan.

22. Toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu pintavesien tai kaivojen pilaantumista. Alueen valumavedet eivät saa aiheuttaa vettymishaittaa toiselle kuuluvalla alueella tai vesistön kuivumista. Toiminnasta ei saa päästä vesistöön jätevesiä, jotka aiheuttavat vesistön pilaantumista tai roskaantumista.

Muut toimet, joilla ehkäistään ja vähennetään pilaantumista

23. Raaka-aineet, tuotteet, polttoaineet ja mahdolliset jätteet on varastoitava ja käsiteltävä kiinteistöllä niin, ettei niistä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pölyämistä, terveyshaittaa, maaperän, pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa eikä muutakaan haittaa ympäristölle tai naapureille.

24. Luvanhaltijan on seurattava toimialansa parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa ja sen kehittymistä ja varauduttava tällaisten tekniikoiden käyttöönottoon.

Tarkkailu

25. Ilmanlaadun mittaukset tulee valvontaviranomaisen määräyksestä suorittaa, mikäli toiminnasta aiheutuvasta pölyämisestä valitetaan ja on perusteltu syy epäillä ohjearvojen ylittymistä. Mittaukset tulee tehdä pölylle altistuvissa kohteissa ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, ja tarvittaessa tehostaa pölyntorjuntaa, mikäli asetuksen raja-arvot ylittyvät.

26. Alueen normaalista toiminnasta aiheutuva melutaso on mitattava ensimmäisenä toimintavuotena ja sen jälkeen, mikäli on perusteltu syy epäillä melutasojen raja-arvojen ylitystä. Melutaso on mitattava ainakin lähimmän loma- ja asuinkiinteistön pihalta. Mittaukset on teetettävä ulkopuolisella asiantuntijalla ja ne on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 ”Ympäristömelun mittaaminen” mukaisesti louhinnan ja murskauksen ollessa normaalissa toiminnassa. Mittausraporttiin on merkittävä mitkä työvaiheet olivat käynnissä mittausajanjaksolla. Lisäksi raporttiin on liitettävä kartta, josta käy ilmi mittauspiste sekä melulähteiden ja melusteiden sijainnit. Mittaustulokset ja -raportti on toimitettava Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta. Mikäli mittaustulokset osoittavat melutason raja-arvojen ylittävän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi esimerkiksi laitosalueen rakenteellisia suojauksia lisäämällä ja esitettävä raportissa toimenpiteet, joilla melutasojen raja-arvot alitetaan lähimmissä häiriintyvissä kohteissa.

27. Laitosalueelta lähtevän veden laatua on tarkkailtava aistinvaraisesti. Oja- ja hulevesien laatua ja virtaamaa on seurattava. Poikkeamista on raportoitava valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa otettava valvontaviranomaisen määräyksestä vesinäytteitä. Lähimpien kiinteistöjen osalta tulee varmistua talousveden hankintatavasta. Vesinäytteet tulee ottaa ennen toiminnan aloittamista ja talousveden laatua ja riittävyyttä tulee seurata säännöllisin aikaväleihin kiinteistönomistajien niin halutessa lähimmiltä kiinteistöiltä, joilla on oma talousvesikaivo käytössä. Vesinäytteestä määritetään ainakin pH, sähkönjohtavuus, happi, hiilidioksidi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, CODMn, TOC, sameus, väriluku, kokonaiskovuus sekä koliformiset bakteerit. Vesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle.

Kirjanpito ja raportointi

28. Jokaisen toimintajakson aloittamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle kirjallisesti. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta, toiminnan lopettamisesta tai toiminnanharjoittajan vaihtumisesta on ilmoitettava viipymättä Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

29. Luvan saajan on pidettävä käyttöpäiväkirjaa ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä. Yhteenveto kunkin vuoden kirjanpidosta on toimitettava Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kirjanpidon tulee sisältää:

- toiminta-ajat (mukaan lukien porauspäivät)
- louhitun ja murskatun kiviaineksen määrä
- vuoden aikana toiminnasta syntyvät jätteet, niiden määrä, laatu ja toimituspaikka
- käytettyjen polttoaineiden kulutustiedot
- tiedot tehdyistä melu-, pöly ja värinämittauksista, kaivovesitarkkailutuloksista ja kasteluajankohdista
- tiedot vuoden aikana sattuneista häiriötilanteista ja muista poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta suoritettavat toimenpiteet
- tiedot toiminnasta aiheutuneista valituksista ja niiden seurauksena tehdyistä toimenpiteistä

30. Häiriötilanteista tai muista poikkeavista tapahtumista tai onnettomuuksista, joista voi aiheutua vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle tulee ilmoittaa välittömästi Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja ryhtyä heti asianmukaisiin toimiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen ehkäisemiseksi.

31. Luvansaajan on nimettävä laitoksen ympäristönsuojelusta vastaava hoitaja, jolla on tehtävään riittävä asiantuntemus. Vastaavan hoitajan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava kirjallisesti Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätöksen perusteluita

Yleiset perustelut

Alueella ei ole voimassa olevaa asema- eikä yleiskaavaa, joten toiminnalle ei ole maankäytöllisiä esteitä. Alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Kaivualueella ei ole luonnonsuojelulain mukaisia tai muita suojelukohteita eikä ottamisalueella ole sellaisia maa-aineslain 3 §:ssä tarkoitettuja biologisia, geologisia tai maisemallisia arvoja, jotka estäisivät luvan myöntämisen. Maisemavaikutukset jäävät maastonmuodoista ja ympäröivistä metsäalueista johtuen paikallisiksi. Toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu sijainti sekä lupamääräykset huomioiden haittaa tai vaaraa asutukselle tai ympäristölle.

Hakija on esittänyt ottamissuunnitelman. Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja edellä esitettyjen lupamääräysten mukaisesti toteutettuna ottaminen tai sen järjestelyt eivät ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja toiminta täyttää maa-aineslain 6 §:ssä esitetyt edellytykset, joilla lupa on myönnettävä. Lupaviranomaisen näkemyksen mukaan lupamääräykset eivät ole luvansaajalle kohtuuttomia hankkeen laajuus ja siitä saatava hyöty huomioon otettuna. Joutsan kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnot on huomioitu lupamääräyksissä.

Ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset. Joutsan kunnan terveydensuojeluviranomaisen ja Keski-Suomen ELY-keskuksen lausunnot sekä muistutukset ja mielipiteet on huomioitu lupamääräyksissä.

Maa-ainesluvan yksityiskohtaiset perustelut

Ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jos nämä seikat eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Hakemuksessa esitetyn ottotason ei katsota vaarantavan pohjavesiä eikä aiheuttavan haittaa ympäristölle. Ottotaso on määritelty hakemuksen mukaiseksi. Pohjaveden korkeuden seurannalla alueelle asennetusta pohjavesiputkesta voidaan varmistua riittävän suojakerroksen olemassaolosta. (määräys 2)

Ympäristöministeriön (julkaisuja 2020:24 Maa-ainesten ottaminen) Oppaan ainesten kestäväään käyttöön mukaan suojaetäisyysuusitus naapurikiinteistöön kalliokiven ottamisalueella on vähintään 30 metriä. Hakija on esittänyt viisi metriä. Hakijan esitykseen ei voida suostua, koska louhinnan onnistuminen viiden metrin etäisyydellä rajasta vaikuttamatta naapurikiinteistöön lienee käytännössä mahdotonta. Mahdollisesti käytettävä poravaunu vie tilaa samoin

kuin aita, joka on rakennettava Joutsan kunnan rakennusmääräysten mukaan kokonaan oman kiinteistön puolelle, mikäli rajalle rakentamisesta ei erikseen sovita. Aita tulee lisäksi sijoittaa siten, että se on omalta kiinteistöltä huollettavissa. Kallion lohkeamissuunnasta ei voitane myöskään olla täysin varma ja myös sen vuoksi on tärkeää, että suojaetäisyys on suurempi kuin viisi metriä. Alle 30 metrin suojaetäisyyteen voidaan suostua, koska muodostuvan rintauksen korkeus on suhteellisen matala eikä rajan välittömässä läheisyydessä naapurikiinteistöillä ole rakennuksia. (määräys 3)

Kaivualueen, ottoalueen ja ottotason merkitsemisellä maastoon helpotetaan valvontaa sekä varmistetaan, että toiminta on ottamissuunnitelman rajausten mukaista. Varoitusmerkinnöillä sekä aitaamisella varmistetaan ulkopuolisten liikkujien turvallisuus alueella. (määräykset 4 ja 5)

Infotaulun tarkoituksena on antaa tietoa alueen toiminnasta ulkopuolisille. (määräys 6)

Lupamääräyksellä varmistetaan kuivatusvesien hallittu johtaminen sekä vesien riittävä esikäsittely ennen alueelta poisjohtamista. Laskeutusaltaisiin liittyen on annettu määräyksiä, joilla varmistetaan vesiensuojelurakenteiden asianmukaisuus ja toimivuus kyseessä olevassa paikassa. Toiminnassa on huomioitava muun muassa riittävä vesien suodattuminen ennen kuin ne voidaan johtaa maastoon. (määräys 7)

Määräykset maisemoinnista on annettu alueen turvallisuuden ja jälkihoidon varmistamiseksi. Puiden istuttamisella varmistetaan nopea kasvun käyntiinlähtö. (määräykset 8–10)

Alku- ja lopputarkastuksesta määrätään valvonnallisista syistä. (määräys 1 ja 10)

Ympäristöluvan yksityiskohtaiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti on ollut tarpeellista antaa määräyksiä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Tämän vuoksi lupapäätöksessä on annettu määräyksiä, jotka liittyvät ilmansuojeluun, melun ja tärinän torjuntaan, jätehuoltoon sekä maaperään ja vesistöön mahdollisesti aiheutuvan kuormituksen ehkäisemiseksi.

Lähin asutus sijaitsee toiminnasta alle 500 metrin päässä. Kun laitoksen etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on alle 500 metriä, tulee toiminta-aikaa rajoittaa MURAUS-asetuksen mukaisesti. MURAUS-asetuksessa on säädetty kiviaineksen louhinta- ja murskaustoiminnan ympäristönsuojelullisista vähimmäisvaatimuksista ympäristöluvanvaraisissa toiminnoissa. Lupamääräys louhinnan ja murskauksen kieltämisestä keskeisten kesälomakuukausien aikana on annettu ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi vuodenaikana, jolloin oleskellaan eniten ulkona. Vuosittaisia toiminta-aikoja on rajoitettu niin ikään viihtyisyyden ja ympäristön suojelemiseksi. Kuormaus ja kuljetus on sallittu lauantaisin, koska oletetaan sen olevan vähäistä, mutta tarvittaessa tärkeää esimerkiksi vapaa-ajan

asukkaiden kannalta, jotka oleskelevat vapaa-ajan asunnoillaan pääosin viikonloppuisin. (määräys 11)

MURAUS-asetuksen mukaan melulähteet on ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi (melu, pöly) sijoitettava teknisten mahdollisuuksien mukaan toiminta-alueen alimmalle kohdalle. Alle 500 metrin etäisyydellä lähimmistä häiriintyvistä kohteista melua ja pölyä on torjuttava laitteistojen koteloinein, kumituksin ja muilla vastaavilla teknisesti parhailla meluntorjuntatoimilla. Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja. Hiukkaspäästöille on asetettu raja-arvo valtioneuvoston asetuksessa 79/2017. (määräykset 12–16)

Lupamääräys on annettu valvonnallisista syistä heilahdusnopeuksien toteamiseksi altistuvissa kohteissa. (määräys 17)

Jätelain periaatteiden mukaan jätteistä ei saa aiheutua roskaantumista ja toiminnassa on huolehdittava siitä, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava jätehuollon asianmukaisesta järjestämisestä. (määräykset 18 ja 19)

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä muun muassa alueella varastoitavista polttoaineista ja niiden käsittelystä. (määräykset 20–23)

Toiminnanharjoittajan on varauduttava uuden tekniikan käyttöönottoon, mikäli päästöjä voidaan olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. (määräys 24)

Määräykset tarkkailusta, kirjanpidosta ja raportoinnista on annettu lupaehtojen noudattamisen ja tiedonkulun varmistamiseksi sekä valvontaa varten. (määräykset 25–30)

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakijat ovat ensisijaisesti vaatineet Joutsan kunnan teknisen lautakunnan päätöksen kumoamista sekä maa-aines- ja ympäristölupahakemuksen hylkäämistä. Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat vaatineet lupamääräysten tarkentamista niin, että ne täyttävät valituksessa esitetyt vaatimukset koskien toiminta-alueen etäisyyksiä lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ja naapurikiinteistöihin, pohjavesien tarkkailua ja suojelua sekä melun mittaustulosten ja -raporttien toimittamista valvontaviranomaisille.

Vaatimusten perusteina on esitetty muun ohella seuraavaa:

Lupahakemuksessa on harhaanjohtavasti mainittu ottoalueen ja muutoksenhakijan omistaman kiinteistön Sopukka piha-alueen väliseksi etäisyydeksi 305 metriä. Todellinen etäisyys Sopukka-kiinteistön piha-alueesta ottoalueeseen on 272 metriä ja kivenlouhimon toiminta-alueeseen täten jopa

lyhyempi. Toiminta-alue on työn järjestämisen vuoksi ulotettava ottoalueen ulkopuolelle esimerkiksi aitarakennelmien teon ja huollon vuoksi sekä poravaunun ja kaivinkoneiden työskentelyn mahdollistamiseksi. Suojaetäisyys lähimmän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävän rakennuksen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan oleskeluun tarkoitetun piha-alueen ja kivenlouhimon välillä määritellään MURAU-asetuksen 3 §:ssä 300 metriksi. Tätä asetuksenmukaista vähimmäissuojaetäisyyttä ei tule alittaa.

Päätöksessä ottoalueen ja kiinteistön rajan väliseksi suojaetäisyydeksi on määritelty 15 metriä. Ottamissuunnitelmassa ottoalue on kiinteistön Hapetuslammikko (172-402-31-1) rajalinjassa, joten päätös on tältä osin ristiriitainen. MURAU-asetuksen määrittämä vähimmäissuojaetäisyys naapurin kiinteistöön on 30 metriä. Tästä voidaan poiketa vain, jos siihen on saatu naapurikiinteistön omistajalta kirjallinen lupa. Rajanaapureina hankekiinteistölle ovat yksityisessä omistuksessa oleva Huttula-kiinteistö sekä Joutsan kunnan omistama Hapetuslammikko. Kummaltakaan maanomistajilta ei ole käsittelyn aikana pyydetty tai saatu kirjallista lupaa suojaetäisyyden alittamiseksi.

Toiminta-alueen eteläkärkeen on asennettu luvanhakijan toimesta pohjaveden tarkkailuputki. Luvanhakija on esittänyt ristiriitaisia näkemyksiä alueella aiemmin Ramboll Finland Oy:n suorittamiin mittauksiin pohjaveden korkeudesta (Pohjatutkimus ja perustamistapasuositus, 13.3.2013).

Kallion harjumainen muoto jakaa pohjavedet kahteen eri altaaseen ottamisalueella. Maa-ainesten ottaminen tapahtuu pohjoisesta etelään, joten pohjavesien tarkkailua ei voida suorittaa pelkästään alueen eteläpään tarkastusputkesta, koska se sijaitsee kallioharjun takana. Mahdollinen pohjaveden pilaantuminen huomattaisiin vasta kun ottaminen olisi kokonaisuudessaan suoritettu.

Pohjaveden tosiasiallisen tarkkailun, korkeusaseman määrittämisen ja suojaetäisyyden varmistamisen vuoksi olisi tarkoituksenmukaista asentaa toiminta-alueen pohjoispäähän vähintään yksi pohjavesien tarkkailuputki. Pohjoispään tarkkailuputkesta voidaan havaita mahdolliset muutokset pohjaveden laadussa nopeasti, mikäli toiminta-alueella tapahtuisi vahinko, joka voisi vahingoittaa pohjavettä.

Päätöksessä todetaan ympäristömelun mittaamista koskien, että mittaustulokset ja -raportti on toimitettava Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta. Tällä tosiasiallisesti sallitaan melutason ylitys kuukauden ajaksi. Mittaustulokset ja -raportti tulee toimittaa valvovalle viranomaiselle viipymättä.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Joutsan kunnan tekninen lautakunta on antanut asiassa lausunnon, jossa on esitetty ensisijaisen vaatimuksen hylkäämistä perusteettomana. Toissijaisten vaatimusten hylkäämisen perusteena on esitetty seuraavaa:

Kuulemisten aikana ei ole tullut esille, että etäisyys Sopukka-nimisen kiinteistön piha-alueeseen olisi alle 300 metriä. Tästä huolimatta asia on huomioitu lupamääräyksessä 3, johon on kirjattu MURAUS-asetuksen määräys siitä, että toiminnan etäisyyden asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tulee olla vähintään 300 metriä. Vaikka asiaa ei ottamissuunnitelmakartassa ole huomioitu, tällaiset seikat huomioidaan ottamistoiminnassa, kun ne ovat tulleet tietoon.

Lisäksi lupamääräykseen 3 on kirjattu, että mikäli ottamisalue muuttuu hakemuksessa esitetystä, tulee hakijan esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle uudet suunnitelmakartat ja kokonaisottomäärä ennen ottamistoiminnan aloittamista. Näin ollen asia voidaan huomioida ottamissuunnitelmakartoissa jälkikäteen.

Hakemuksessa suojaetäisyydeksi naapuritilojen rajasta on esitetty viisi metriä. Ympäristöministeriön julkaisussa 2020:24 (Maa-ainesten ottaminen - Opas ainesten kestävään käyttöön) suosituksena kalliokiven ottamisalueilla on vähintään 30 metriä. Suojaetäisyys voi olla pienempi, mikäli siihen on saatu naapurikiinteistön omistajan kirjallinen suostumus. Lupamääräyksessä 3 on annettu toiminnanharjoittajalle mahdollisuus ulottaa ottaminen viiden metrin etäisyydelle rajasta, mikäli naapurit antavat siihen kirjallisen suostumuksen. Mikäli kirjallisia suostumuksia ei ole, etäisyys on 15 metriä. 30 metrin suosituksesta poiketen 15 metriä on harkittu riittäväksi, koska muodostuvan rintausten korkeus on suhteellisen matala eikä rajan välittömässä läheisyydessä naapurikiinteistöillä ole rakennuksia. Mikäli hakija ei saa naapuritilojen suostumusta ja ottamisalue muuttuu hakemuksessa esitetystä, tulee hakijan esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle uudet suunnitelmakartat ja kokonaisottomäärä ennen ottamistoiminnan aloittamista (lupamääräys 3).

Lupamääräyksissä alimmaksi sallituksi ottotasoksi on määrätty hakemuksen mukaisesti N2000 +109,27. Alueella sijaitsevasta pohjavesiputkesta tulee havainnoida pohjaveden korkeus neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Alueelle sijoitetusta pohjavesiputkesta on havainnointi vesipinta korkeudesta +104,95 (3.12.2020). Ottoalue ei sijoitu pohjavesialueelle. Ympäristöministeriön julkaisun 24:2020 suojakerrospaksuus pohjavesialueiden ulkopuolella on vähintään 1–2 metriä. Saman julkaisun mukaan kalliopohjaveden korkeus vaihtelee vuosittain keskimäärin 0,5–0,9 metriä. Näin ollen suojakerrospaksuus on ennalta arvioiden riittävä. Toista pohjavedentarkkailuputkea ei ole vaadittu asennettavaksi, koska muistuttajien esittämän suuruinen pohjaveden pinnan vaihtelu kyseessä olevalla alueella vaikuttaa epätodennäköiseltä eikä kyseessä ole pohjavesialue.

Melun mittaustulosten ja -raportin toimittamisen osalta lautakunta on todennut, että tulosten laskeminen, raportointi ja toimittaminen viranomaiselle vaativat aikaa. Viranomainen on katsonut, että kuukausi on kohtuullinen aika edellä mainituille toimenpiteille.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on antanut valituksesta vastineen, jossa se on uudistanut asiassa aikaisemmin lausumansa sekä esittänyt lisäksi valituksessa esiin tulleista seikoista seuraavaa:

ELY-keskus on todennut, että MURAUS-asetuksen 3 §:n mukaan kivenlouhimo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnan etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Asetuksessa säädetyn vähimmäisetäisyyden tulee täytyä.

ELY-keskus on todennut, että luvanhakija on hakemuksessaan esittänyt viiden metrin suojaetäisyyttä. Päätöksessä on todettu, että tähän voidaan suostua, mikäli naapurikiinteistöjen omistajat suostuvat tähän. Näitä suostumuksia ei kunnasta saadun tiedon mukaan ole saatu. Näin ollen päätöksessä suojaetäisyydeksi on määritetty 15 metriä perustellen sitä sillä, että muodostuvan rintauksen korkeus on suhteellisen matala eikä rajan välittömässä läheisyydessä naapurikiinteistöillä ole rakennuksia.

ELY-keskus on todennut, että MURAUS-asetuksessa ei säädetä 30 metrin suojaetäisyydestä naapurikiinteistöön. Ympäristöministeriön julkaisussa Maa-ainesten ottaminen 2020:24 suojaetäisyyssuositus naapurikiinteistöön kalliokiven ottamisalueella on vähintään 30 metriä. Tämä suositus on yleisen hallintokäytännön mukainen, mutta usein suojaetäisyydet on kuitenkin arvioitava tapauskohtaisesti.

ELY-keskus on katsonut, että koska ottaminen tapahtuu pohjoisesta etelään, ei pohjaveden tarkkailua välttämättä voida riittävän kattavasti suorittaa pelkästään alueen eteläpään putkesta, koska se sijaitsee kallioharjun takana. Ottamistoiminnasta pohjavesille mahdollisesti aiheutuvien vaikutusten tarkkailemiseksi voisi olla tarkoituksenmukaista asentaa toinen pohjavesien tarkkailuputki.

Joutsan kunnan teknisen lautakunnan päätöksessä ympäristömelun mittaamisesta todetaan, että mittaustulokset ja -raportit on toimitettava Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta. ELY-keskus on todennut, että Joutsan kunnan päätöksen mukainen menettely mittaustulosten toimittamisen osalta on yleinen käytäntö.

Edellä esitetyn perusteella ELY-keskus on katsonut, ettei valituksessa ole tuotu esille sellaisia seikkoja, joiden perusteella päätös tulisi kumota ja maa-aines- ja ympäristölupaa koskeva hakemus hylätä.

Joutsan kunnalle on varattu mahdollisuus antaa asiassa vastine. Vastinetta ei ole annettu.

Joutsan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus antaa asiassa vastine. Jyväskylän seudun ympäristöterveyden ympäristöterveyspäällikkö on ilmoittanut, ettei Joutsan kunnan terveydensuojeluviranomainen anna vastinetta asiassa.

Muttilaisen Kuljetus Oy on antanut valituksesta, lausunnosta ja edellä mainituista vastineista oman vastineensa, jossa se on lausunut muun ohella seuraavaa:

Muttilaisen Kuljetus Oy on sitoutunut järjestämään ottamistoiminnan siten, että MURAUS-asetuksen mukainen 300 metrin etäisyys oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen täyttyy. Ottamissuunnitelmaa laadittaessa ei ole ymmärretty oleskelualueen ulottuvan sähkölinjan alle. Ottamissuunnitelman selostuksessa olevasta kartasta ilmenee, millä tavalla mittaamalla on päädytty yli 300 metrin etäisyyteen. Lupapäätös sisältää lupaehtona 300 metrin etäisyyden noudattamisen, joten päätös ei ole tällä perusteella lainvastainen.

Ottamissuunnitelman kartat osoittavat alueen korkeusaseman olevan alueella lähes lopputilanteen mukainen, joten ottamistoimintaa ei ole tarpeen suorittaa 15 metrin etäisyydellä Hapetuslammikko-kiinteistön tilan rajasta. Myös ajoyhteys on mahdollista toteuttaa 15 metrin etäisyydellä kiinteistön rajalta. Lupapäätös velvoittaa noudattamaan lupapäätöksen mukaista etäisyysvaatimusta ottamistoiminnassa tämänkin kiinteistön osalta.

Lainsäädännössä ei ole 30 metrin suojaetäisyysvaatimuksia naapuritiloihin, vaan kyse on ollut lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvasta tapauskohtaisesta lupaharkinnasta, jossa on otettu huomioon ottamistoiminnan verrattain pieni ottomäärä ja maasto-olosuhteet, sekä vähäinen korkeusero, joka syntyy lopputilanteessa naapuritilaa vastaan. Lupapäätöstä ei voida pitää tällä perusteella lainvastaisena.

Ramboll Oy:n laatimaa pohjatutkimusta vuodelta 2013 ei ole ollut toiminnanharjoittajan käytössä. Kyseinen tutkimus on laadittu muistutusvaiheessa annetun mielipiteen mukaan silloisen biokaasulaitoksen suunnittelua varten, eli se ei ole koskenut nyt suunniteltavaa ottoaluetta. Biokaasulaitos sijaitsee useiden satojen metrien päässä ottoalueesta kiinteistön 172-402-31-1 pohjoisosassa jätevedenpuhdistamon vieressä. Jätevedenpuhdistamo ja biokaasulaitos ovat molemmat rakennettu vanhan avovesialtaan eli hapetuslammikon päälle, joten pohjavesihavainnot näiden laitosten alueella eivät vastaa nyt kyseessä olevaa kiintokalliota sisältävää ottamisaluetta.

Ottamissuunnitelmassa on tuotu riittävällä tarkkuudella esiin vallitsevat pintavesi- ja pohjavesiolosuhteet alueella, joka ei ole varsinaista pohjavesien muodostumisaluetta. Suunniteltu alin kallionottotaso on siis ylempänä kuin esimerkiksi puhdistamolle johtava tie tai biokaasun tankkauspuite

maanpinta, jossa maanpinta on noin +108,5 m (N2000) korkeudella ja viereisissä ojissa maanpinta on tätäkin alempana.

Suunnitelma-alueen pohjavesiolosuhteita selvittäessä on huomioitu ottamisalueen länsipuolella sijainneen vanhan hiekanottoalueen muuta ympäristöään huomattavasti alemmas ulottuneen ottotason kiinteistön 172-402-1-149 alueella. Tämä vanha ottoalue sijaitsee vain runsaan 200 metrin etäisyydellä länteen päin nyt suunnitellusta kallionottoalueesta. Vuoden 2010 ilmakuvasssa kiinteistön 172-402-1-149 hiekkamontussa on nähtävissä lammikoita, jotka ovat sittemmin täytetty alueen maisemoinnin yhteydessä. Tarkempi ottamissyvyys tällä alueella ei ole ollut toiminnanharjoittajan tiedossa.

Kun ottamisalueen sekä läntisen että itäisen alueen aikaisempi maankäyttö on ulottunut nyt suunniteltua ottamisaluetta alemmalle korkeustasolle, lupapäätös alimmasta ottamistasosta ei ole ollut lainvastainen ja alueen pinta- ja pohjavesien suojelun näkökohdat on riittävässä laajuudessa otettu huomioon. Pohjavesien tarkkailuputki tullaan tarvittaessa sijoittamaan ottamisalueen pohjoispäähän ELY-keskuksen lausunnossa esittämin perustein.

Melun mittaustulokset on mahdollista toimittaa valituksessa esitetyllä tavalla viivytyksettä lupaviranomaiselle.

Muutoksenhakijat ovat antaneet lausunnosta ja vastineista vastaselityksen, jossa on toistettu vaatimus päätöksen kumoamisesta ja hakemuksen hylkäämisestä sekä vaatimus siitä, että hakijan on toimitettava uusi suunnitelma, jossa on huomioitu etäisyys lähimpään asutukseen sekä riittävät 30 metrin suojaetäisyydet naapurikiinteistöihin.

Mikäli Muttilaisen Kuljetus Oy olisi toteuttanut suunnitellun ottamisen myönnetyn luvan mukaisesti olisi MURAUS-asetuksen velvoittama 300 metrin suojaetäisyys alittunut huomattavasti. Asian selvitys on ollut hakijan sekä luvan myöntäjän vastuulla.

MURAUS-asetuksen 3 § ei määritä suojaetäisyyttä ottamistoiminnan rajasta vaan pölyä ja melua aiheuttavasta toiminnasta, joka voidaan tulkita kohteen toiminta-alueeksi. Suojaetäisyyden määrä on osapuolille kiistaton. Lupaa ei voida myöntää esitetyn suunnitelman mukaisesti.

Hakijan vastineessa on kuvattu olemassa olevaa tilannetta viereisen Hapetuslammikko-kiinteistön ja ottoalueen korkeussuhteista. Huomiotta on jäänyt, että rintausta Huttula-kiinteistön suuntaan on paikoin jopa yli kuuden metrin, mitä ei voida pitää vähäisenä. ELY-keskus sekä Joutsan kunta eivät ole ottaneet kantaa Hapetuslammikko-kiinteistön suojaetäisyyteen, vaan ainoastaan Huttula-kiinteistön rajaan. Ottosuunnitelman leikkauksesta pl 200 voidaan todeta, että suunniteltu otto tapahtuisi Hapetuslammikko-kiinteistön rajaan saakka. Hapetuslammikko-kiinteistöltä ei ole pyydetty eikä siltä ole myönnetty ympäristöministeriön tarkoittamaan kirjallista lupaa suojaetäisyyden alittamiseen, joten suojaetäisyyden tulee olla 30 metriä myös tähän kiinteistöön. Alueella liikkuu runsaasti muun muassa ulkoilijoita ja

muuta ulkopuolisia ihmisiä ja se sijaitsee alle 400 metrin päässä lähimmästä asuinalueesta, joten 30 metrin suojaetäisyyttä ei tule kyseisessä kohteessa alittaa.

Hakija on esittänyt vastineessaan asentavansa tarkkailuputken myös alueen pohjoispäähän. Tätä on pidettävä vähimmäisvaatimuksena. Pohjaveden pinnan taso on tarkastettava alueen pohjoispäähän asennettavasta tarkkailuputkesta ennen toiminnan aloittamista, jotta voidaan varmistua riittävästä suojaetäisyydestä pohjaveteen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa teknisen lautakunnan päätöksen lupamääräyksiä 2 ja 27 seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

2. Alin sallittu ottotaso on hakemuksen mukaisesti N2000 +109,27 m ja otettavan aineksen määrä on enintään 55 000 m³. (MAA 11 §) *Pohjaveden korkeutta ja laatua tulee tarkkailla kahdesta pohjavesiputkesta neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Tulokset tulee esittää kunnan maa-ainesten ottoa valvovalle viranomaiselle vuosiraportoinnin yhteydessä.*

27. Laitosalueelta lähtevän veden laatua on tarkkailtava aistinvaraisesti. Oja- ja hulevesien laatua ja virtaamaa on seurattava. Poikkeamista on raportoitava valvontaviranomaiselle ja tarvittaessa otettava valvontaviranomaisen määräyksestä vesinäytteitä. Lähimpien kiinteistöjen osalta tulee varmistua talousveden hankintatavasta. Vesinäytteet tulee ottaa ennen toiminnan aloittamista ja talousveden laatua ja riittävyyttä tulee seurata säännöllisin aikaväleihin kiinteistönomistajien niin halutessa lähimmiltä kiinteistöiltä, joilla on oma talousvesikaivo käytössä. Vesinäytteestä määritetään ainakin pH, sähkönjohtavuus, happi, hiilidioksidi, nitraatti, kloridi, sulfaatti, rauta, mangaani, CODMn, TOC, sameus, väriluku, kokonaiskovuus sekä koliformiset bakteerit. Vesinäytteiden tulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle.

Toiminta-alueen pohjoispäähän on asennettava toinen pohjavesien tarkkailuputki ottamistoiminnasta pohjavesille mahdollisesti aiheutuvien vaikutusten tarkkailemiseksi. Toiminnanharjoittajan on toimitettava uusi pohjavesien tarkkailusuunnitelma Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksyttäväksi ennen toiminnan aloittamista. Uudessa tarkkailusuunnitelmassa on otettava huomioon pohjaveden korkeuden tarkkailun lisäksi myös pohjaveden laadun tarkkailu.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu

1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;

- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa;
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-aineseesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 4 §:n 1 momentin mukaan maa-aineslaissa tarkoitettuun ainesten ottamiseen on saatava lupa.

Maa-aineslain 4 a §:n 1 momentin mukaan ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulainmukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Maa-aineslain 5 §:n 1 momentin mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma.

Saman pykälän 2 momentin mukaan suunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin.

Maa-aineslain 6 §:n 1 momentin mukaan lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 11 §:n 1 momentin mukaan ainesten ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan lupamääräykset on annettava muun ohessa ottamisalueen rajauksesta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamistoiminnan etenemissuunnasta.

Maa-ainesten ottamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 3 momentin mukaan hakemuksessa on esitettävä, elleivät ne jo sisälly ottamissuunnitelmaan, tarvittavassa laajuudessa tiedot muun ohessa pohjaveden pinnan ylimmästä korkeustasosta, ottamisalueen rajauksesta ja

pinta-alasta, kaivausten ja leikkausten syvyydestä ja muodosta sekä ottamisajasta.

Saman asetuksen 2 §:n 3 momentin mukaan ottamissuunnitelmaan kuuluva selostus sisältää tarvittavassa laajuudessa muun ohessa seuraavat asiat: 2) selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista sekä tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista talousvesikaivoista, pohjavedenottoista ja niiden mahdollisista suojavaikutuksista ja suoja-alueääräyksistä.

Saman pykälän 4 momentin mukaan ottamissuunnitelmaan tulee liittää suunnitelmakartat ja leikkauspiirrokset, joista ilmenevät ottamisalueen nykytilanne ja tuleva lopputilanne sekä ottamistoiminnan eteneminen ja mahdollinen vaiheistus.

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä.

Pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan:

- 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski;
- 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle;
- 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta;
- 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus;
- 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 17 §:n 1 momentin mukaan ainetta, energiaa tai pieneliöitä ei saa panna, päästää tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että:

- 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään liitteen 1 taulukossa 1 (direktiivilaitos) ja taulukossa 2, on oltava lupa (*ympäristölupa*). Liitteen 1 taulukon 2 kohtien 7 c ja e perusteella kallion louhinta ja murskaus on ympäristöluvanvaraista.

Ympäristönsuojelulain 47 a §:n 1 momentin mukaan, jos maa-ainesten ottamistoimintaa koskeva hanke edellyttää ympäristölupaa ja maa-aineslain mukaista lupaa, niitä koskevat lupahakemukset on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet.

Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään.

Saman pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa:

- 1) terveyshaittaa;
- 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa;
- 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta;
- 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella;
- 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisitusta;

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset:

- 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista;
- 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä;
- 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä;
- 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa;
- 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista;
- 6) muista toimituksista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (jatkossa myös MURAUS-asetus) 1 §:n mukaan asetuksessa säädetään kivenlouhimon, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa.

MURAUS-asetuksen 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kivenmurskaamalla tarkoitetaan louheen, soran tai moreenin murskaamista murskaustuotteeksi murskauslaitteistolla. Saman momentin 5 kohdan mukaan asetuksessa tarkoitetaan tukitoiminta-alueella aluetta, jossa säilytetään, huolletaan ja tankataan kuljetuskalustoa sekä käsitellään ja varastoidaan polttonesteitä, öljyjä ja kemikaaleja ja harjoitetaan jätehuoltotoimintoja.

MURAUS-asetuksen 3 §:n 2 momentin mukaan kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on lisäksi sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.

Samana pykälän 4 momentin mukaan tukitoiminta-alue voidaan sijoittaa alle 300 metrin päähän häiriöille alttiista kohteesta.

MURAUS-asetuksen 7 §:n mukaan toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriöille alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja.

Melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen 2 §:n 1 momentin mukaan asumiseen käytettävillä alueilla on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason (L_{Aeq}) päiväohjearvoa (kello 7–22) 55 dB eikä yöohjearvoa (kello 22–7) 50 dB.

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Kysymyksenasettelu

Kyseessä oleva valituksenalainen lupapäätös koskee kalliokiviaineksen ottamista louhimalla ja louhitun kiviaineksen murskaamista Joutsan kunnassa Jousan kylässä tilalla Peräaukko RN:o 31:43. Kiviaineksen kokonaisottomäärä on hakemuksen mukaan 55 000 m³ ja ottaminen tapahtuu 10 vuoden aikana. Vuotuinen keskimääräinen kalliokiviaineksen ottomäärä on 5 000 m³. Kyseessä on uusi toiminta.

Muutoksenhakijat ovat vaatineet ensisijaisesti päätöksen kumoamista ja hakemuksen hylkäämistä sillä perusteella, että lupahakemuksessa on esitetty virheellinen tieto lähimmän asuinkäytössä olevan, muutoksenhakijan omistaman rakennuksen pihapiirin etäisyydestä haettuun ottamisalueeseen. MURAUS-asetuksessa säädetty 300 metrin vähimmäisuojaetäisyys ei täyty ja ottamisalueen suojaetäisyys naapurikiinteistöjen rajoihin on liian lyhyt. Lisäksi valituksen mukaan pohjaveden tarkkailu ei ole valituksenalaisessa

päätöksessä riittävää ja melumittaustulosten ja -raporttien toimittamista koskevat määräykset ovat lainvastaiset.

Muutoksenhakijat ovat toissijaisesti vaatineet, että jos yhteislupa toiminnalle pysytetään, on lupamääräyksiä muutettava siten, että edellä mainitut vaatimukset täyttyvät.

Ottamistoiminnan etäisyys lähimpään piha-alueeseen

Karttatarkastelun ja hakemusasiakirjojen perusteella suunnitelma-alue sijaitsee noin kilometrin etäisyydellä Joutsan keskustasta luoteeseen. Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa. Kohteen vieressä itä-koillispuolella sijaitsee biokaasun tankkausasema ja Joutsan Vesihuolto Oy:n jätevedenpuhdistamo. Alueelle kuljetaan nykyisiä yksityistieyhteyksiä pitkin ja sinne liitytään välittömästi jätevedenpuhdistamon tien alkupäästä. Hakemuksen mukaan kalliokiviaineksen ottamista koskevan toiminta-alueen laajuus on noin 2,3 hehtaaria, josta varsinaista ottamisaluetta on noin 1,5 hehtaaria. Muu osa ottamisalueesta tulisi ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaan toimimaan varastoalueena. Ottamisalue ja suunnitellun ottamisalueen länsipuolella sijaitseva naapurikiinteistö Huttula on maa- ja metsätalousaluetta. Huttulan omistaa kolme muutoksenhakijoista. Huttulan länsipuolella sijaitsee kahden muutoksenhakijan omistama kiinteistö Mämmilä, jonka ranta-alueet on valituksen mukaan varattu maakuntakaavassa asuinkäyttöön ja joka muutoin on karttatarkastelun perusteella maa- ja metsätalousaluetta. Yhden muutoksenhakijan omistaman Sopukka-kiinteistön piha-alue lähimpänä häiriintyvänä kohteena sijaitsee suunnitelma-alueen eteläpuolella noin 300 metrin etäisyydellä. Hakemuksessa esitetyn mukaan muut lähimmät asuinkäytössä olevat kiinteistöt sijaitsevat suunnitellun ottamisalueen läheisen valtatie itäpuolella noin 400 metrin etäisyydellä Peltolan asuinalueella. Hakemuksen mukaan ottamisalue rajataan siten, että louhinta-alueen reunalta on yli 300 metrin etäisyys asuinrakennuksiin.

Ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaan ottaminen etenee ottoalueen pohjoisosasta kohti alueen eteläosaa. Hakemuksessa esitetyn mukaan murskauslaitos sijoittuu toiminnan alkaessa louhinta-alueen pohjoispuolelle ja siirtyy ottamisen edetessä etelän suuntaan. Murskauslaitos on siirrettävä ja se tuodaan alueelle aina tarvittaessa. Ottamissuunnitelmassa esitetyn mukaan kivenmurskaamo sijaitsee lähimmillään noin 350 metrin etäisyydellä lähimmistä asuinrakennuksista. Ottoalueen eteläosaan rakennetaan maavalli rajoittamaan toiminnasta aiheutuvan melun leviämistä etelän suuntaan. 30.11.2020 päivätyn meluselvitysraportin melumallinnuksen perusteella melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 säädetyt ohjearvot eivät ylity.

Toiminnanharjoittajan on maa-ainesten ja kiviaineksen ottamisessa ja louhinnassa noudatettava MURAUUS-asetusta. Valituksenalaisessa päätöksessä on lupamääräykseen 3 myös sisällytetty asetuksen mukainen 300 metrin vähimmäisetäisyys lähimpiin häiriintyviin kohteisiin, jota ottotoiminnassa ei saa alittaa. Lisäksi lupamääräyksen 1 mukaan hakijan on pyydettävä ennen ottamistoiminnan aloittamista valvontaviranomaista suorittamaan

aloitustarkastus lupamääräyksen 3 toteutumisen tarkistamiseksi. Nämä sekä edellä louhinta-alueen rajaamisesta ja murskauslaitoksen sijoittamisesta annetut lupamääräykset ja hakemuksessa annetut tiedot huomioon ottaen valituksenalaisessa päätöksessä on riittävällä tavalla huomioitu maa-aineslaisissa, ympäristönsuojelulaissa ja MURAUS-asetuksessa edellytetyt vähimmäisvaatimukset koskien toiminnan aiheuttamaa haittaa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin.

Suojaetäisyys lähimpien kiinteistöjen rajoihin

Valituksenalaisessa päätöksessä suojaetäisyydeksi maa-ainesten ottamistoiminnan ja lähimmän kiinteistön rajan osalta on määritetty 15 metriä, koska muodostuvan rintauksen korkeus on suhteellisen matala eikä rajan välittömässä läheisyydessä naapurikiinteistöillä ole rakennuksia. Valituksen mukaan naapurikiinteistöjen omistajat, Huttulan omistavat muutoksenhakijat ja Hapetuslammikon omistava Joutsan kunta, eivät ole antaneet kirjallisia suostumuksia 30 metriä lyhyemmälle suojaetäisyydelle.

Lainsäädännössä ei ole asetettu metrimääräistä suojaetäisyyttä maa-ainesten ottamistoiminnan ja lähimmän kiinteistön rajan osalta. Ympäristöministeriön vuonna 2020 julkaiseman Maa-ainesten ottaminen -oppaan mukaan suojaetäisyys-suosituksena naapurikiinteistöön kalliokiven ottamisalueella on vähintään 30 metriä. Keski-Suomen ELY-keskus on todennut vastineessaan, että 30 metrin suositus on yleisen hallintokäytännön mukainen, mutta usein suojaetäisyydet on kuitenkin arvioitava tapauskohtaisesti.

Suojaetäisyyden tarkoituksena on vähentää ottamistoiminnasta aiheutuvia maisema- ja muita ympäristöhaittoja ja suojaetäisyydestä on mahdollista määrätä tapauskohtaisesti maa-ainelain 11 §:n perusteella. Hallinto-oikeus katsoo edellä asiassa saadun selvityksen perusteella, että valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 3 suojaetäisyyksistä määrättyä on pidettävä nyt käsillä olevissa olosuhteissa riittävänä.

Pohjavesien tarkkailu

Toimintaan sovellettavan ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan toiminnalle ei voida myöntää ympäristölupaa, jos toiminta on vastoin ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaista pohjaveden pilaamiskieltoa.

Lupahakemuksen mukaan suunnitelma-alue ei sijaitse ympäristöhallinnon luokittelmalla pohjavesialueella. Suunnitelma-alueita lähin vedenhankintaa varten tärkeäksi luokiteltu pohjavesialue sijaitsee noin 850 metrin päässä alueen itäpuolella. Pohjaveden virtaussuunta suunnitelma-alueella on pääasiallisesti koillisesta lounaaseen. Muutoksenhakijoiden mukaan yksi pohjavesiputki toiminta-alueen eteläpäässä ei ole riittävä pohjavesivaikutusten seuraamiseksi, toiminta-alueen pohjoispäähän tulisi asentaa vähintään yksi pohjavesien tarkkailuputki. Ottaminen tapahtuu pohjoisesta etelään, joten pohjavesien tarkkailua ei voida suorittaa pelkästään alueen eteläpään tarkastusputkesta, koska se sijaitsee kallioharjun takana. Lisäksi ELY-keskus on katsonut vastineessaan, että ottamistoiminnasta pohjavesille mahdollisesti

aiheutuvien vaikutusten tarkkailemiseksi voisi olla tarkoituksenmukaista asentaa toinen pohjavesien tarkkailuputki.

Valituksenalaisen päätöksen maa-ainesten ottotoimintaa koskevan lupamääräyksen 2 mukaan alueella olevasta pohjavesiputkesta tulee havaita pohjaveden korkeus neljä kertaa vuodessa (kevät, kesä, syksy, talvi). Päätöksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan ottotason ei katsota vaarantavan pohjavesiä eikä aiheuttavan haittaa ympäristölle, ja pohjaveden korkeuden seurannalla alueelle asennetusta pohjavesiputkesta voidaan varmistua riittävän suojakerroksen olemassaolosta. Lausunnossaan lautakunta on esittänyt, että toista pohjavedenputkea ei ole vaadittu asennettavaksi, koska pohjaveden pinnan vaihtelu kyseessä olevalla alueella vaikuttaa epätodennäköiseltä eikä kyseessä ole pohjavesialue.

Hallinto-oikeus toteaa, että alueella sijaitsevan yhden pohjaveden tarkkailuputken pinnankorkeuden tarkkailu ei yksistään riitä selvittämään hakemuksen mukaisen toiminnan vaikutuksia toiminta-alueella, sillä tuloksille ei ole vertailukohtaa ja nyt kyseessä olevan alueen pohjavedet saattavat suunnittelualuetta halkovan moreeni-/kallioselänteen vuoksi virrata myös eri suuntiin. Siten ottamisalueen pohjoisosaan on karttatarkastelun, hulevesiä koskevan selvityksen, maa-ainesten ottosuunnitelman ja ELY-keskuksen vastineessaan esittämän perusteella tässä tapauksessa tarpeen asentaa toinen pohjaveden tarkkailuputki. Yhtiö on myös vastineessaan hallinto-oikeudelle suostunut toisen tarkkailuputken asentamiseen tarvittaessa. Molemmista pohjaveden tarkkailuputkista on pinnankorkeuden lisäksi tarpeen tarkkailla myös pohjaveden laatua ottamistoiminnan vaikutusten seuraamiseksi ja ympäristönsuojelulain 17 §:n pohjaveden pilaamiskiellon noudattamisen valvomiseksi. Hallinto-oikeus muuttaa näin ollen valituksen johdosta maa-ainesluvan lupamääräystä 2 ja ympäristöluvan lupamääräystä 27 ratkaisuosasta ilmenevästi.

Hallinto-oikeus toteaa selvyiden vuoksi, että asiakirjoissa ja valituksessa esitetyn Ramboll Oy:n vuonna 2013 tekemä selvitys ei koske nyt käsillä olevaa hanketta tai kiinteistöä, joten selvitykselle ei voida antaa merkitystä tässä asiassa.

Melumittaustulosten toimittaminen valvontaviranomaiselle

Muutoksenhakijat ovat vaatineet melumittaustulosten ja -raportin toimittamista valvontaviranomaiselle viipymättä, koska melutaso voi muutoin ylittyä kuukauden ajan. Valituksenalaisen päätöksen maa-ainesluvan lupamääräyksen 26 mukaan mittaustulokset ja -raportti on toimitettava Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kuukauden kuluttua mittausten suorittamisesta. Lupamääräyksen mukaan toiminnanharjoittajan on kuitenkin ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin toiminnasta aiheutuvan melutason alentamiseksi esimerkiksi laitosalueen rakenteellisia suojauksia lisäämällä ja esittämällä raportissa tarvittavat toimenpiteet, mikäli mittaustulokset osoittavat melutason raja-arvojen ylittyvän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Lautakunta on valituksesta antamassaan lausunnossa todennut, että tulosten laskeminen, raportointi ja toimittaminen viranomaiselle vaativat

aikaa, ja yhden kuukauden on katsottu olevan kohtuullinen aika näille toimenpiteille. Keski-Suomen ELY-keskus on vastineessaan todennut, että valituksenalaisen päätöksen mukainen menettely mittaustulosten toimittamisen osalta on yleinen käytäntö.

Hallinto-oikeus toteaa, että lainsäädännössä ei ole asetettu aikarajaa melun mittaustulosten ja -raportin toimittamisesta ympäristönsuojeluviranomaiselle. Asiasta ei ole myöskään annettu viranomaissuosituksia.

Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräyksessä 26 melumittaustulosten toimittamisesta määrättyä ei ole valituksen johdosta tarpeen muuttaa. Lupamääräys ei estä mittaustulosten ja -raportin toimittamista valvovalle viranomaiselle viipymättä niiden valmistuttua kuukauden ollessa ehdoton takaraja.

Johtopäätös

Edellä mainituilla perusteilla hallinto-oikeus katsoo, että kun otetaan huomioon hakemusasiakirjoissa esitetyt tiedot toiminnasta ja sen vaikutuksista, etäisyydet toiminta-alueen ja lähimpien häiriintyvien kohteiden sekä naapurikiinteistöjen välillä sekä valituksenalaisessa yhteislupapäätöksessä annetut lupamääräykset hallinto-oikeuden tekemin lisäyksin, ei maa- ja kiviainesten ottamisesta aiheudu maa-aineslain 3 §:ssä tai ympäristönsuojelulain 49 §:ssä tarkoitettuja kiellettyjä vaikutuksia, joten yhteislupa on maa-aineslain 6 §:n ja ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaisesti myönnettävä. Toiminnan sijoituspaikka täyttää ympäristönsuojelulain 11 §:n edellytykset. Edellä mainituin tavoin lupamääräykset hallinto-oikeuden tekemine lisäyksineen ovat maa-aineslain 11 §:n ja ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti riittävät. Siten valitus on enemmälti hylättävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Päätöksestä tiedottaminen

Ari Kotimäen on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Joutsan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **20.10.2022**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppinut hallinto-oikeustuomari Kirsi Stark, asessori Laura Portin sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Juha Väisänen.

Esittelijä Linda Finska

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

Ari Kotimäki asiakumppaneineen

Muttilaisen Kuljetus Oy

Joutsan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Joutsan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Joutsan kunnanhallitus

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
Ympäristö ja luonnonvaratLänsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto,
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedotVaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
 - peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
 - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
 - vaatimusten perustelut
 - mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>